

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Johanou Jandusovou ve věci

žalobkyně: Y. Y., nar. X
státní příslušnost Čínská lidová republika
t. č. pobytem X
zastoupena advokátem Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, Ph.D.,
sídlem Opletalova 1417/25, Nové Město, 110 00 Praha 1

proti
žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
sídlem Nad Štolou 936/3, Holešovice, 170 00 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 12. 2023, č. j. MV-170905-5/SO-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. V této věci se soud podruhé zabývá přezkumem v záhlaví označeného rozhodnutí žalované (dále „napadené rozhodnutí“). První rozsudek ve věci zrušil Nejvyšší správní soud (dále „NSS“), který shledal důvodnou stížní námitku, že se Krajský soud v Praze měl zabývat namítanou nepřiměřeností dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně. NSS přitom odkázal na rozsudek rozšířeného senátu ze

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

dne 5. 11. 2025, č. j. 8 Azs 99/2023-65, odst. 52, v němž dospěl k závěru, že „správní orgán je povinen s ohledem na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince i v případě, jsou-li dány důvody pro vydání rozhodnutí o zastavení řízení dle § 66 odst. 1 správního řádu. Přiměřenost posuzuje správní orgán vždy, je-li možnost zásahu patrná z okolností věci, ze spisu či ji cizinec tvrdí.“.

2. Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla žalobkynino odvolání proti usnesení ze dne 22. 8. 2023, č. j. OAM-11478-46/ZM-2022, kterým Ministerstvo vnitra (dále „ministerstvo“) zastavilo řízení o její žádosti o prodloužení zaměstnanecké karty podle § 63 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a toto usnesení potvrdila. Ztotožnila se se závěrem ministerstva, podle kterého došlo dne 10. 10. 2022 k zániku platnosti žalobkyniny zaměstnanecké karty ze zákona, a to uplynutím doby 60 dnů od skončení pracovněprávního vztahu. Již zaniklé pobytové oprávnění proto nebylo možné obnovit. K odvolacím námitkám žalobkyně odkázala žalovaná na rozhodnutí, kterým zamítla žalobkynino odvolání proti usnesení o nepovolení obsahu žádosti. Nepřisvědčila pak námitce, že ministerstvo nezohlednilo důvody, které nastaly bez zavinění žalobkyně. Zjistilo-li ministerstvo existenci důvodů pro zastavení řízení, nezbývalo mu než řízení zastavit. Správní orgán přitom rozhoduje podle skutkového a právního stavu, který zde byl v době jeho rozhodování. Rozhodnutí ministerstva nebylo podle žalované ani přepjatě formalistické.
3. K námitce zásahu do rodinného života žalovaná zdůraznila, že řízení o žalobkynině žádosti bylo zastaveno, a proto nebylo rozhodováno věcně. Z tohoto důvodů se ministerstvo ani žalovaná přiměřeností dopadů rozhodnutí zabývat nemohly. Pro úplnost však žalovaná odkázala na rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, podle kterého může být zásahem do soukromého a rodinného života zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu. Dále poukázala na skutečnost, že podle cizineckého informačního systému pobývá žalobkyně v ČR od roku 2018, a to za účelem zaměstnání. Dne 21. 9. 2023 uzavřela sňatek s občanem třetího státu, který v ČR pobývá na základě zaměstnanecké karty. S ohledem na to, že žalobkyně a její manžel jsou státními příslušníky třetího státu, je jejich volbou, jakým způsobem se rozhodnou pokračovat v rodinném životě. Nadto, žalobkyně uzavřela sňatek až po vydání rozhodnutí ministerstva o zastavení řízení. Mohlo jí být tedy známo, že nedisponuje pobytovým titulem pro pobyt na území ČR. Tvrzené soukromé vazby (přátele) žalobkyně neupřesnila ani nedoložila. Ekonomické důvody pak za nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života lze považovat jen výjimečně (např. hrozba hmotné nouze, ohrožení života a zdraví). Takové výjimečné okolnosti však nebyly v této věci dány ani prokázány.

Dosavadní průběh soudního řízení

4. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalované žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“).
5. Napadené rozhodnutí je podle ní přímým důsledkem skutečnosti, že jí nebyla povolena změna obsahu žádosti podle § 41 odst. 8 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

„správní řád“). Rozhodnutí o změně obsahu žádosti podle citovaného ustanovení je přitom vyloučeno ze soudního přezkumu (§ 70 s. ř. s.) a lze jej přezkoumat až společně s rozhodnutím ve věci samé. Proto žalobkyně napadá také rozhodnutí o nepovolení změny obsahu žádosti ze dne 21. 8. 2023 a navazující odvolací rozhodnutí žalované ze dne 12. 12. 2023.

6. Žalobkyně má za to, že ji postup správních orgánů uvěznil v procesní pasti. Ač byla úspěšná v řízení před Krajským soudem v Ústí nad Labem a řízení o její žádosti o prodloužení zaměstnanecké karty bylo vráceno na počátek, bylo její pobytové oprávnění fakticky ukončeno, což má za následek i současný neúspěch. Správní orgány předešlá pochybení nerefletovaly, ale automaticky aplikovaly zákonná ustanovení, která nepočítají s tím, že by žadatel, jehož řízení bylo pravomocně zamítnuto, v důsledku toho přišel o práci a až následně byl úspěšný v rámci soudního přezkumu.
7. Postup správních orgánů je proto podle žalobkyně v rozporu s § 2 odst. 1 a 3 a § 4 odst. 1 správního řádu, neboť žalobkyně neporušila zákon a ničeho špatného se nedopustila, a přesto byla její žádost o prodloužení zaměstnanecké karty zamítnuta. Žalobkyně se přitom maximálně snažila o nápravu, o čemž svědčí dva pokusy o změnu zaměstnavatele a obsahu podání a rovněž žádost o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny. Rozhodnutí správních orgánů vedou podle ní k absurdním důsledkům, které jsou v rozporu s obecnými principy vyplývajícími z čl. 1 odst. 1 a čl. 2 odst. 3 Ústavy. Žalobkynin případ je ukázkovým příkladem hrubé a formalistické nespravedlnosti. Nadto, v některých ohledech jsou odůvodnění rozhodnutí správních orgánů za hranou přezkoumatelnosti, neboť žalobkyni je vytýkáno, že nečinila úkony v době, kdy zákon jejich učinění nepřipouštěl. Jsou v nich také patrné chyby argumentace, která je v rozporu s pravidly formální logiky, a proto je vůbec nelze přezkoumat.
8. Žalobkyně je přesvědčena, že § 63 zákona o pobytu cizinců byl aplikován chybně. V případě žalobkyně totiž došlo k zániku pracovněprávního vztahu ze zákona podle § 48 odst. 3 písm. a) zákoníku práce. Tato norma byla aktivována nezákonným rozhodnutím ministerstva. Podle žalobkyně dochází k paradoxní situaci, kdy ukončení pracovněprávního vztahu má za následek zánik pobytového oprávnění, ale zánik pobytového oprávnění rovněž vede k ukončení pracovněprávního vztahu. Nezákonným rozhodnutím o zamítnutí žádosti se tak žalobkyně dostala do začarovaného kruhu.
9. Možnosti uvedené v § 63 odst. 3 zákona o pobytu cizinců nemohla žalobkyně bez svého zavinění využít, neboť v období od 23. 6. 2022 do 30. 3. 2023 byl její pobyt pravomocně ukončen. Změnu zaměstnavatele proto tehdy nemohla ohlásit, přesně to jí však doporučila žalovaná. Podle žalované zanikla zaměstnanecká karta, která však již neexistovala. Taková argumentace nedává podle žalobkyně smysl. Je evidentní, že v případě žalobkyně nastala anomálie, kterou není možné vyřešit jazykovým výkladem daných ustanovení. Žalobkyně proto připomněla judikaturu Ústavního soudu a NSS k přepjatému formalismu a výkladu právních norem. Žalobkyně postupovala v dobré víře a neučinila nic špatně, a proto nelze akceptovat nespravedlivý výsledek. Nadto, v základu současné situace stojí nezákonný postup správních orgánů (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 7. 2010, č. j. 7 As 21/2010-232).

10. Relevantní ustanovení je podle žalobkyně třeba vyložit způsobem, který umožňuje dospět ke spravedlivému řešení. Nabízí se tak varianta počítání běhu 60denní doby podle § 63 zákona o pobytu cizinců až od chvíle, kdy žalobkyně mohla reálně změnu zaměstnavatele ohlásit, a toto ohlášení by jí mělo být umožněno. Popsaný nesoulad je možné napravit také za využití institutu změny obsahu podání podle § 41 odst. 8 správního řádu. Žalobkyně přitom netvrdí protiústavnost dané právní úpravy, ale namítá, že se ocitla v mezeře v právu. Odkazy na rozsudek NSS zmíněné žalovanou nejsou podle žalobkyně příslušné.
11. Správní orgány pak smetly ze stolu i veškeré pokusy žalobkyně její pobytovou situaci řešit. Po žalobkyni nelze požadovat, aby vlastními procesními kroky a z vlastní iniciativy pomáhala odstraňovat následky nezákonných rozhodnutí. Přesto žalobkyně iniciovala řízení o změně obsahu žádosti a tuto žádost navíc spojila s oznámením o změně zaměstnavatele podle § 42g odst. 7 zákona o pobytu cizinců, které učinila do 60 dnů od chvíle, kdy se věc vrátila ministerstvu. Tento krok přitom nemohla učinit dříve než po právní moci rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem.
12. Správní orgány tvrdí, že žalobkyně neprokázala své tvrzení, že nemohla na původní pracovní místo nastoupit. Tím si však protiřečí. Pokud se domnívají, že žalobkynina zaměstnanecká karta neexistovala, nedává smysl požadovat prokázání toho, že na původní pracovní místo již žalobkyně nemůže nastoupit. Pracovněprávní vztah žalobkyně s původním zaměstnavatelem skončil ze zákona a z žádného zákonného ustanovení neplyne žalobkyni povinnost návratu na toto konkrétní pracovní místo. To by ani nebylo zcela v dispozici žalobkyně.
13. Možnost využití § 41 odst. 8 správního řádu konstatoval NSS v rozsudku ze dne 13. 5. 2020, č. j. 1 Azs 7/2020-39. Zmíněný případ je v podstatných rysech identický s případem žalobkyně. Žalovaná se však s ním nevypořádala, ale pouze odkázala na rozsudky staršího data, které se týkaly odlišných situací.
14. Ani argumentace v rozhodnutí o odvolání proti nepovolení změny obsahu žádosti není správná. Jak již žalobkyně uvedla, dostala se do obtížné situace bez svého zavinění. Vážnost újmy nelze posuzovat izolovaně, ale je třeba zohlednit, že má původ v nezákonném rozhodnutí správních orgánů. Chyboval-li správní orgán, měl by situaci napravit. Nadto, újma spočívající v povinnosti opustit území je na první pohled zřejmá již ze skutečnosti, že zde žije současný žalobkynin manžel.
15. Přestože nebyla žádost žalobkyně meritorně posouzena, s ohledem na výjimečné okolnosti jejího případu se nelze nezabývat dopady rozhodnutí. Žalobkyně se v průběhu řízení rozvedla a dne 21. 9. 2023 uzavřela v ČR sňatek se svým přítelem. V případě povinnosti vycestovat bude jejich soukromý a rodinný život narušen, a to zejména i s ohledem na věk žalobkyně, jež by chtěla s manželem zplodit společného potomka. Je nemyslitelné, aby musela dlouho dobu setrvat bez manžela. Manžel nemůže žalobkyni následovat do Číny, neboť v ČR pobývá na základě zaměstnanecké karty, a přišel by tak o pobytové oprávnění. Nadto, žalobkyně v Číně nemá ubytování, prostředky ani příjmy. Závěrem žalobkyně dodala, že řízení o její žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny bylo zastaveno z důvodu podle § 169r odst. 1 písm. d) zákona

o pobytu cizinců. Správní orgány se měly minimálně zabývat posouzením přiměřenosti i ve smyslu § 2 odst. 3 správního řádu.

16. Žalovaná ve svém vyjádření setrvala na závěru, že v nynější věci byly splněny všechny podmínky pro zastavení řízení a odkázala na napadené rozhodnutí a správní spis.
17. Soud žalobním námitkám nepřisvědčil a žalobu zamítl rozsudkem ze dne 23. 10. 2024, č. j. 45 A 1/2024-43. K námitkám nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí s ohledem na jeho dopady do soukromého a rodinného života žalobkyně soud s odkazem na judikaturou NSS konstatoval, že správní orgány nejsou povinny přezkoumávat dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života, pokud je dán důvod pro zastavení řízení. Skutečnost, že se žalovaná nad rámec nezbytného odůvodnění (z procesní opatrnosti) k této otázce vyjádřila a odůvodnila názor, že zastavení řízení nepředstavuje nepřiměřený zásah do žalobkynina soukromého a rodinného života, nezakládá povinnost soudu tuto otázku věcně přezkoumávat.
18. Žalobkyně podala proti rozsudku kasační stížnost. NSS rozsudkem ze dne 3. 12. 2025, č. j. 9 Azs 247/2024-38, zrušil rozsudek Krajského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení. NSS přitom konstatoval, že ačkoliv krajský soud vydal první rozsudek ve věci v době, kdy jeho závěry měly oporu v hlavní linii judikatury, podle níž se při zastavení řízení o pobytovém oprávnění obecně nepřezkoumávala přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života cizince, byla tato judikatura již překonána.
19. V mezidobí totiž došlo k judikатурnímu posunu, podle něhož je správní orgán povinen posoudit přiměřenost dopadů do soukromého a rodinného života i v případě, kdy je dán důvod k vydání rozhodnutí o zastavení řízení podle § 66 odst. 1 správního řádu, pokud je možnost zásahu patrná z okolností věci, ze spisu či ji cizinec tvrdí (viz rozhodnutí rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 11. 2025, č. j. 8 Azs 99/2023-65, citované hned v odst. 1 tohoto rozsudku).
20. NSS zároveň shledal dřívější rozsudek nepřezkoumatelný, co se týká vypořádání namítané nepřiměřenosti rozhodnutí žalované podle § 2 odst. 3 správního řádu. Krajský soud se dle jeho závěrů k této žalobní námitce nevyjádřil.
21. Ve vztahu k ostatním kasačním námitkám NSS neshledal jejich důvodnost a ztotožnil se se závěry krajského soudu i správních orgánů ohledně zákonnosti postupu v řízení o žádosti žalobkyně. Důvodem ke zrušení napadeného rozsudku tak bylo to, že se krajský soud nezabýval námitkou nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí. NSS proto krajskému soudu uložil, aby se v dalším řízení vypořádali s namítanou nepřiměřeností napadeného rozhodnutí jednak optikou § 2 odst. 3 správního řádu a dále z pohledu dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně.

Posouzení žaloby soudem

22. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rozsahu a mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).

23. V rámci nového posouzení věci se soud řídil výše shrnutým právním názorem NSS (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Ve vztahu k námitkám, k jejichž vypořádání NSS neměl výtek či se jimi nezabýval, soud neshledal důvod, aby se odchýloval od závěrů vyslovených ve zrušeném rozsudku č. j. 45 A 1/2024-21. K žádosti žalobkyně soud nařídil ve věci jednání na den 30. 3. 2026. Jednání proběhlo toliko za účasti zástupce žalobkyně. Žalobkyně i žalovaná se z jednání omluvily, bylo proto rozhodnuto v jejich nepřítomnosti.
24. Zástupce žalobkyně při jednání uvedl, že žalobkyně na žalobě trvá, přičemž ve světle závěrů NSS má za to, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť obdobná pochybení, která shledal NSS ve vypořádání žalobních námitek soudem, lze vytknout i žalované ve vztahu k vypořádání obdobně formulovaných odvolacích námitek. Napadené rozhodnutí pro tyto vady zrušit.
25. Žaloba není důvodná.
26. Podstata žalobní argumentace spočívá v tvrzení, že se žalobkyně dostala do procesní pasti v důsledku předchozího nezákonného rozhodnutí správních orgánů, a proto nabízí alternativní výklad rozhodných ustanovení, který podle jejího názoru vede ke spravedlivému výsledku. Této argumentaci soud nepřisvědčil, neboť jak bude dále vysvětleno, žalobkyně měla zákonné prostředky, jimiž mohla předejít zániku zaměstnanecké karty ex lege. Tvrzení o „procesní pasti“ proto není opodstatněné.
27. V této souvislosti je předně třeba připomenout skutkové okolnosti, které vyplývají ze správního spisu.
28. Žalobkyně podala žádost o prodloužení zaměstnanecké karty dne 8. 2. 2022. Dne 11. 5. 2022 ministerstvo její žádost zamítlo a toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 16. 5. 2022. Dne 28. 6. 2022 žalobkyně podala prostřednictvím zástupkyně blanketní odvolání (v němž uvedla, že jej podává z právní opatrnosti, protože neví, kdy bylo rozhodnuto o její žádosti, ani nic o jeho obsahu). Dne 21. 7. 2022 žalobkynina zástupkyně nahlédla do správního spisu. V srpnu 2022 žalobkyně doložila plnou moc pro nového (současného) zástupce ze dne 23. 8. 2022. Dne 17. 10. 2022 ministerstvo žalované přeposlalo sdělení Úřadu práce doručené dne 6. 9. 2022, podle kterého došlo k ukončení pracovního poměru žalobkyně u zaměstnavatele a na pracovní pozici, pro které jí byla vydána dosavadní zaměstnanecká karta, a to dohodou ke dni 11. 8. 2022. Dne 16. 9. 2022 žalobkyně doplnila prostřednictvím svého zástupce odvolání, které žalovaná zamítla rozhodnutím ze dne 14. 10. 2022 pro opožděnost.
29. Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozsudkem ze dne 22. 2. 2023, č. j. 59 A 81/2022-33, rozhodnutí žalované ze dne 14. 10. 2022 zrušil pro vadu řízení, která spočívala v nesprávném doručování, a vrátil jí věc k dalšímu řízení. Z téhož důvodu pak žalovaná zrušila i původní rozhodnutí ministerstva a vrátila mu věc k dalšímu řízení.
30. Dne 14. 4. 2023 žalobkyně zaslala ministerstvu podání nazvané oznámení o změně zaměstnavatele podle § 42g odst. 7 zákona o pobytu cizinců a alternativně žádost o změnu obsahu podání podle § 41 odst. 8 správního řádu.
31. Rozhodnutím (sdělením) ze dne 12. 5. 2023 ministerstvo žalobkyni sdělilo, že nesplňuje podmínky podle § 42g odst. 7 a 8 zákona o pobytu cizinců. V odůvodnění

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

uvedlo, že pro změnu zaměstnavatele je třeba předložit doklad, že pracovní poměr trvá nebo kdy skončil, což neučinila. Nadto, i pokud by žalobkyně doložila tvrzení, že její pracovní poměr skončil 24. 6. 2022, nebyla by splněna podmínka, podle které je třeba podat oznámení o změně zaměstnavatele do doby uvedené v § 63 zákona o pobytu cizinců. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 12. 5. 2023. Ze správního spisu, tvrzení žalobkyně ani databáze zdejšího soudu nevyplývá, že by žalobkyně podala proti rozhodnutí o nesplnění podmínek pro změnu zaměstnavatele žalobu.

32. O druhé alternativní žádosti ministerstvo rozhodlo usnesením ze dne 21. 8. 2023 tak, že se změna obsahu žádosti nepovoluje, protože nejsou splněny podmínky § 41 odst. 1 a 8 správního řádu. Ministerstvo předně zdůraznilo, že změnou obsahu žádosti je taková změna, kterou by nebylo možné učinit jinak. V tomto případě nelze změnu obsahu žádosti provést, protože tomu brání úprava zákona o pobytu cizinců, konkrétně § 42g tohoto zákona. Krom toho, žalobkyně by stejně nemohla být na požadované pozici zaměstnána, protože jí na ni nebyla vydána zaměstnanecká karta a ani nebyly splněny podmínky pro oznámení podle § 42g odst. 7 a 8 zákona o pobytu cizinců. I kdyby proto došlo ke změně obsahu žádosti, zákon o pobytu cizinců by neumožňoval žádosti vyhovět. Z procesní opatrnosti pak ministerstvo dodalo, že v tomto případě není splněna ani podmínka vážné újmy, ke které se stručně vyjádřilo. Odvolání proti tomuto rozhodnutí žalovaná zamítla rozhodnutím ze dne 12. 12. 2023.
33. V mezidobí ministerstvo usnesením ze dne 12. 8. 2023 řízení o žalobkynině žádosti o prodloužení zaměstnanecké karty zastavilo podle § 63 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Zdůraznilo, že v řízení bylo zjištěno, že žalobkyně ukončila pracovní poměr dohodou ke dni 11. 8. 2022. Tato skutečnost byla podle ministerstva stěžejní pro další postup, protože žalobkyně neučinila oznámení o změně zaměstnavatele v souladu s podmínkami § 42g odst. 7 a 8 zákona o pobytu cizinců. Zákon spojuje s uplynutím doby 60 dnů od ukončení pracovního poměru u zaměstnavatele na pozici, na kterou byla zaměstnanecká karta vydána, zánik platnosti zaměstnanecké karty (§ 63 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Toto ustanovení se nepoužije, jestliže cizinec před uplynutím doby uvedené v odstavci 1 učiní oznámení podle § 42g odst. 7 nebo podá žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem v souladu s podmínkami stanovenými zákonem.
34. Ministerstvo dále poukázalo na to, že pracovněprávní vztah žalobkyně, který splňoval podmínky § 42g odst. 2 zákona o pobytu cizinců, skončil dne 11. 8. 2022, tedy v době, kdy žalovaná rozhodovala o žalobkynině odvolání proti zamítavému rozhodnutí ministerstva, které nabylo právní moci dne 24. 6. 2022. Protože bylo rozhodnutí žalované ze dne 14. 10. 2022 o žalobkynině odvolání zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci rozsudkem ze dne 22. 2. 2023, který nabyl právní moci dne 9. 3. 2023 a věc byla vrácena k dalšímu řízení, došlo k „obživnutí“ dříve pravomocně ukončeného řízení. Důsledky této skutečnosti bylo třeba podle ministerstva zohlednit i při posouzení žalobkyniny žádosti. Je proto třeba postupovat tak, jako by zrušené rozhodnutí nikdy neexistovalo a řízení o žalobkynině žádosti nebylo nikdy skončeno.

35. K „obživnutí“ podle ministerstva došlo v okamžiku, kdy žalobkyně již nemohla být držitelkou zaměstnanecké karty a ani nebylo možné považovat její zaměstnaneckou kartu za platnou. Žalobkynin pracovní poměr totiž skončil dne 11. 8. 2022 a žalobkyně v době následujících 60 dnů po uvedeném okamžiku neoznámila změnu zaměstnavatele. K zániku zaměstnanecké karty tedy došlo ke dni 10. 10. 2022. Ministerstvo proto shrnulo, že právo žalobkyně pobývat na území nezaniklo na základě později zrušeného rozhodnutí, ale zaniklo v souvislosti s ukončením pracovního poměru ke dni 11. 8. 2022, tedy uplynutím 60 dnů dne 10. 10. 2022. Protože nejpozději tohoto dne žalobkyně nepodala oznámení o změně zaměstnavatele podle § 42g zákona o pobytu cizinců, platnost žalobkyniny zaměstnanecké karty zanikla a ministerstvu vznikla povinnost řízení zastavit.
36. Žalovaná se pak s těmito závěry ministerstva ztotožnila v nyní napadeném rozhodnutí.
37. S ohledem na výše popsané okolnosti byl podle soudu postup správních orgánů souladný se zákonem. Žalobní argumentace se naopak mýjí s rozhodovacími důvody, které soud výše shrnul, a směřuje (1) důvody, pro které bylo žalobkyni sděleno, že nesplňuje podmínky pro změnu zaměstnavatele podle § 42g zákona o pobytu cizinců, (2) důvody, pro které nebylo vyhověno její žádosti podle § 41 odst. 1 a 8 správního řádu, a (3) důvody, pro které bylo řízení o její žádosti o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty zastaveno.
38. Předně nelze souhlasit s žalobkyní, že by správní orgány nereflektovaly zrušení původního zamítavého rozhodnutí ministerstva. Z napadeného rozhodnutí, resp. z příslušného usnesení ministerstva o zastavení řízení o žádosti žalobkyně plyne, že zánik platnosti zaměstnanecké karty žalobkyně nelze odvozovat od posléze zrušeného rozhodnutí o zamítnutí žalobkyniny žádosti (srov. odst. 35 tohoto rozsudku). Správní orgány naopak odvodily zánik platnosti zaměstnanecké karty od skončení pracovního poměru žalobkyně. Tento závěr má oporu v § 63 zákona o pobytu cizinců, který spojuje s uplynutím doby 60 dnů od ukončení pracovního poměru zánik platnosti zaměstnanecké karty, není-li v téže lhůtě podána žádost o změnu zaměstnavatele v souladu s podmínkami § 42g odst. 7 a 8 zákona o pobytu cizinců (nebo podána žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem v souladu se podmínkami stanovenými zákonem). Správní orgány tedy odvodily rozhodný okamžik od skutečnosti, která byla žalobkyni nepochybně známa, neboť pracovní poměr rozvázala dohodou.
39. Žalobkyně přitom nenabízí žádnou konkrétní argumentaci, ze které by vyplývalo, proč nemohla podat oznámení změny zaměstnavatele v době do 60 dnů od skončení pracovního poměru. Samotná skutečnost, že její žádost o prodloužení zaměstnanecké karty byla v té době zamítnuta, podání oznámení podle § 42g odst. 7 a 8 zákona o pobytu cizinců bez dalšího nevylučovala. Byť by bylo žalobkyni pravděpodobně nejprve sděleno, že podmínky pro změnu zaměstnavatele nesplňuje, toto rozhodnutí ministerstva by mohla napadnout žalobu. Taková žaloba v kombinaci s podaným odvoláním proti původnímu zamítnutí žádosti a následným soudním přezkumem byla

účinným prostředkem nápravy, kterým by žalobkyně zabránila zániku platnosti zaměstnanecké karty.

40. Této možnosti však žalobkyně nevyužila, resp. využila pouze odvolání a žaloby proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení zaměstnanecké karty. O paralelní využití oznámení o změně zaměstnavatele v kombinaci s případnou následnou žalobou se vůbec v rozhodné době nepokusila. I tehdy přitom byla zastoupena (srov. výše 27). Žaloba neobsahuje žádné vysvětlení (natož tvrzení objektivních překážek), proč žalobkynina procesní obrana zůstala „na půli“ cesty a proč nevyužila všech prostředků, které jí právní řád nabízel k odvrácení negativního důsledku zániku zaměstnanecké karty.
41. Za této situace nelze hovořit o procesní pasti, do které by žalobkyni uvrhl soudem konstatovaný nezákonný postup správních orgánů. Žalobní argumentace, podle které by měl soud přijmout navržený alternativní výklad, a dosáhnout tak spravedlivého výsledku, proto není opodstatněná jako celek, a proto se soud již podrobněji nezabýval dílčími aspekty, které žalobkyně v této souvislosti uplatňuje.
42. Žalobkyně učinila oznámení o změně zaměstnavatele až dne 14. 4. 2023, tedy po uplynutí 60 dnů od ukončení pracovního poměru, k němuž se vztahovala předchozí zaměstnanecká karta. Ministerstvo žalobkyni sdělilo, že nesplňuje podmínky podle § 42g odst. 7 a 8 zákona o pobytu cizinců rozhodnutím dne 12. 5. 2023. Pokud žalobkyně chtěla uplatnit argumentaci, kterou namítá nyní v žalobě, tedy že měla být lhůta počítána od jiného rozhodného okamžiku a že oznámení ze dne 14. 4. 2023 bylo včasné, měla tak učinit v rámci žaloby proti rozhodnutí (sdělení) ministerstva ze dne 12. 5. 2023. Právě proto, že toto rozhodnutí (sdělení) je samostatně soudně přezkoumatelné (viz např. rozsudky zdejšího soudu č. j. 45 A 9/2024-26 nebo č. j. 45 A 9/2023-48 a judikaturu v nich citovanou), nelze jej přezkoumávat v nynějším samostatném řízení, které se týká zamítnutí žádosti o prodloužení zaměstnanecké karty (viz § 75 odst. 2 in fine s. ř. s.).
43. Žalobkyně se pokouší vnést důvody, které měla uplatnit v žalobě proti sdělení o nesplnění podmínek pro změnu zaměstnavatele, do tohoto řízení oklikou prostřednictvím námitek proti rozhodnutí o nevyhovění žádosti o změnu obsahu žádosti podle § 41 odst. 1 a 8 správního řádu jakožto podkladového a samostatně nepřezkoumatelného rozhodnutí. Usnesení ministerstva ze dne 21. 8. 2023, jímž nebyla povolena změna obsahu žádosti je však založeno na zcela jiných důvodech (srov. výše bod 32). Ministerstvo totiž zdůraznilo, že změnou obsahu žádosti může být pouze taková změna, kterou by nebylo možné učinit jinak, a v tomto případě je speciálním ustanovením § 42g zákona. Proti tomu nosnému závěru žalobkyně nevznesla žádnou námitku. Brojila pouze proti důvodům, které ministerstvo uvedlo nad rámec „z procesní opatrnosti“. Tyto námitky nicméně nemohou z důvodů právě uvedených obstát.
44. Pro úplnost soud doplňuje, že se se závěrem ministerstva o přednosti § 42g odst. 7 a 8 plně ztotožňuje a v podrobnostech odkazuje na rozsudek č. j. 54 A 16/2022-54, v němž vysvětlil, že pokud hodlá držitel zaměstnanecké karty změnit zaměstnavatele, je taková změna možná jen za podmínek § 42g odst. 7 až 10 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 31. 7. 2019, a to i ve vztahu k zaměstnanecké kartě vydané před uvedeným datem. Žádost o změnu obsahu žádosti podle správního řádu se jakožto obecná úprava v tomto případě neuplatní, ale její místo je tam, kde cizinec o zaměstnaneckou kartu

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

teprve žádá a v průběhu řízení o žádosti chce změnit zaměstnavatele. Z tohoto důvodu je též nepřipadný odkaz žalobkyně na rozsudek NSS č. j. 1 Azs 7/2020-39, který se netýkal držitele zaměstnanecké karty, ale „prvožadatele“.

45. S ohledem na výše popsané okolnosti ministerstvo nepochybovalo, jestliže zastavilo řízení o žádosti žalobkyně o prodloužení zaměstnanecké karty podle § 63 odst. 2 zákona o pobytu cizinců z důvodu zániku platnosti zaměstnanecké karty ex lege. Žalobkyně pak mohla tomuto nepříznivému důsledku zabránit podáním včasného oznámení o změně zaměstnavatele ve lhůtě 60 dnů od skončení jejího pracovního poměru dohodou, resp. mohla podat žalobu proti rozhodnutí (sdělení) ministerstva ze dne 12. 5. 2023 o nesplnění podmínek pro změnu zaměstnavatele. V té pak mohla uplatnit své argumenty stran Neučinila-li tak (a to ani za pomoci zástupce, kterým v rozhodné době disponovala), jde tato procesní pasivita plně k její tíži a nejedná se o „procesní past“.
46. S ohledem na uvedené závěry pak zjevně nemohlo dojít k porušení § 2 odst. 3 správního řádu, podle kterého správní orgán šetří práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy dotčených osob a může zasahovat do těchto práv jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu. Soud výše podrobně popsal, že postup ministerstva byl za daných okolností v souladu se zákonem, resp. ministerstvo ani nemělo jinou možnost než řízení zastavit, pokud byly naplněny důvody, které pro takový procesní postup správního orgánu předvídá § 63 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Za situace, kdy žalobkyně nepodala oznámení o změně zaměstnavatele ve lhůtě 60 dnů od skončení jejího pracovního poměru, jak jí ukládá zákon, resp. nepodala žalobu proti rozhodnutí (sdělení) ministerstva ze dne 12. 5. 2023 o nesplnění podmínek pro změnu zaměstnavatele, nemohla legitimně očekávat, že její žádosti o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty bude vyhověno.
47. Soud se dále zabýval žalobní námitkou nepřiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Žalovaná ve vyjádření k žalobě odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž uvedla, že s ohledem na procesní povahu usnesení o zastavení řízení podle § 63 odst. 2 zákona o pobytu cizinců není její zákonnou povinností otázku přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince posuzovat.
48. Takový závěr již aktuálně ve světle judikatury NSS neobstojí. NSS proto ve zrušujícím rozsudku ze dne 3. 12. 2025, č. j. 9 Azs 247/2024-38, uložil zdejšímu soudu, aby namítanou nepřiměřenost dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně věcně posoudil.
49. V této souvislosti nelze přehlédnout, že žalovaná v napadeném rozhodnutí k námitce zásahu do rodinného života žalovaná nad rámec uvedeného konstatovala, že dle judikatury správních soudů může být zásahem do soukromého a rodinného života zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu. Dále poukázala na skutečnost, že podle cizineckého informačního systému pobývá žalobkyně v ČR od roku 2018, a to za účelem zaměstnání. Dne 21. 9. 2023 uzavřela sňatek s občanem třetího státu, který v ČR pobývá na základě zaměstnanecké karty. S ohledem na to, že žalobkyně a její manžel jsou státními příslušníky třetího státu, je jejich volbou, jakým způsobem se rozhodnou

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

pokračovat v rodinném životě. Nadto, žalobkyně uzavřela sňatek až po vydání rozhodnutí ministerstva o zastavení řízení. Mohlo jí být tedy známo, že nedisponuje pobytoým titulem pro pobyt na území ČR. Tvrzené soukromé vazby (přátele) žalobkyně neupřesnila ani nedoložila. Ekonomické důvody pak za nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života lze považovat jen výjimečně (např. hrozba hmotné nouze, ohrožení života a zdraví). Takové výjimečné okolnosti však nebyly v této věci dány ani prokázány.

50. Uvedené důvody soud považuje za jasně formulované, zohledňující podstatné skutkové okolnosti věci, a tudíž i přezkoumatelné ze strany soudu. Proto se dále zabýval tím, zda napadené rozhodnutí ve světle uvedených důvodů ob stojí z hlediska přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života žalobkyně.
51. Ze správního spisu plyne, že žalobkyně pobývá na území České republiky od roku 2018 za účelem zaměstnání na základě zaměstnanecké karty podle § 42g zákona o pobytu cizinců. Dne 21. 9. 2023 uzavřela manželství s občanem Čínské lidové republiky, který na území České republiky pobývá na základě zaměstnanecké karty.
52. Soud předně konstatuje, že napadené rozhodnutí, jímž bylo podle § 63 odst. 2 zákona o pobytu cizinců zastaveno řízení o žádosti o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty, samo o sobě neukládá žalobkyni povinnost území České republiky opustit ani jí neukládá zákaz vstupu či pobytu. Současně však platí, že § 63 odst. 2 zákona o pobytu cizinců stanoví i další právní následek, totiž zánik oprávnění k pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, vzniklo-li toto oprávnění podáním žádosti o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty. Tento aspekt proto nelze z hlediska dopadů do soukromého a rodinného života bagatelizovat. Žalobkyni ovšem zůstává možnost, za splnění zákonných podmínek, podat žádost o jiné pobytové oprávnění, zejména žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny podle § 42a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. V úvahu přichází též vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem převzetí příslušného oprávnění k pobytu na území podle § 30 odst. 2 téhož zákona.
53. Z judikatury NSS zároveň plyne, že zásah do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy je v cizineckých věcech typicky spojen až s rozhodnutími, jejichž důsledkem je faktická nemožnost dalšího pobytu cizince na území, zejména s rozhodnutími o správním vyhoštění spojenými se zákazem vstupu či pobytu. Výjimečně může takový zásah představovat i samotná nutnost vycestování, musí se však jednat o situaci mimořádné intenzity (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71).
54. Soud se proto dále zabýval otázkou, zda jsou v případě žalobkyně dány okolnosti, které by o takových mimořádně intenzivních dopadech napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně svědčily. Dospěl přitom k závěru, že žalobkyně v nyní posuzované věci konkrétní okolnosti, z nichž by bylo možné takové důsledky napadeného rozhodnutí dovodit, netvrdila ani nedoložila.
55. Pokud jde o rodinný život žalobkyně, soud považuje za podstatné, že k uzavření manželství žalobkyně došlo až po vydání usnesení o zastavení řízení. V době uzavření

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

manželství tak žalobkyně i její manžel museli vědět, že pobytové postavení žalobkyně je nejisté. NSS přitom opakovaně zdůrazňuje, že pokud si cizinec buduje rodinný život v situaci, kdy si je vědom nejistoty svého pobytového oprávnění, nemůže legitimně očekávat, že mu bude umožněno realizovat tento rodinný život právě na území České republiky. Čl. 8 Úmluvy nelze vykládat jako právo cizince zvolit si stát, ve kterém bude rodinný život realizovat (srov. rozsudek ze dne 30. 1. 2019, č. j. 1 Azs 373/2018-23, v němž NSS dále odkazuje na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, a to na rozsudek ze dne 26. 1. 1999, Jerry Olajide Sarumi proti Spojenému království, stížnost č. 43279/98, a rozsudek ze dne 22. 5. 1999, Andrey Sheabashov proti Lotyšsku, stížnost č. 50065/99). Žalobní tvrzení stran plánovaného rodičovství pak byla zcela obecná a nedoložená. Soud zároveň v této souvislosti poukazuje na to, že žaloba byla podána již v lednu 2024, přičemž v tomto ohledu se na rodinné situaci žalobkyně nic nezměnilo, resp. žalobkyně nic podobného řízení netvrdila. Soud nadto při posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí musí vycházet ze skutkového stavu, který zde byl v době vydání napadeného rozhodnutí.

56. Soud dále přihlédl k tomu, že manžel žalobkyně disponuje vlastním pobytovým oprávněním, které není na pobytovém oprávnění žalobkyně právně navázáno a které nemůže být napadeným rozhodnutím přímo dotčeno. Intenzita dopadu napadeného rozhodnutí do rodinného života je za této situace zpravidla nižší než v případech, kdy je pobytové postavení rodiny na území na sobě právně a fakticky závislé (srov. obecně požadavek zohlednit i dopady na rodinné příslušníky, kteří by jinak mohli v hostitelském státě zůstat na základě samostatného pobytového oprávnění, v rámci kritérií přiměřenosti – rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2020, č. j. 8 Azs 297/2019-45). V projednávané věci navíc nebyly tvrzeny ani zjištěny okolnosti svědčící o zvláštní materiální či sociální závislosti manžela na žalobkyni (např. z důvodu péče, zdravotního stavu apod.), které by intenzitu zásahu mohly podstatně zvyšovat.
57. Konečně soud ve vztahu k tvrzenému zásahu do rodinného života žalobkyně považuje za relevantní i skutečnost, že účelem oprávnění k pobytu žalobkyně na území České republiky bylo zaměstnání. Žalobkyně tedy nezískala své pobytové oprávnění pro účely realizace rodinného života.
58. Pokud žalobkyně poukazovala na další soukromé vazby na území České republiky, tyto byly v řízení tvrzeny pouze obecně, bez konkrétního rozvedení či doložení. Ze správního spisu nevyplynuly žádné intenzivní soukromé vazby nad rámec běžných pracovních a společenských kontaktů. Za této situace nelze dospět k závěru o nepřiměřeném zásahu do soukromého života ve smyslu čl. 8 Úmluvy jen na základě obecných tvrzení. Pokud má být taková námitka způsobilá přezkumu, musí být podložena konkrétními skutečnostmi umožňujícími posoudit její reálnou intenzitu (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71).
59. Soud nepřehlédl ani možné ekonomické dopady napadeného rozhodnutí. Obecně platí, že ekonomické důsledky správního rozhodnutí (např. ztížení výkonu zaměstnání či pokles příjmů) samy o sobě zpravidla nedosahují intenzity zásahu do soukromého a rodinného života chráněného čl. 8 Úmluvy, pokud nejsou spojeny s dalšími mimořádnými okolnostmi (např. reálnou hrozbou hmotné nouze ohrožující zdraví či

život). Takové mimořádné okolnosti v projednávané věci zjištěny nebyly a žalobkyně je ani netvrdila. Soud proto neshledal, že by ekonomické dopady napadeného rozhodnutí dosahovaly intenzity nepřiměřeného zásahu (obdobně srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 9. 10. 2018, č. j. 48 A 64/2016-51).

60. Soud tedy v projednávané věci na jedné straně zvážil intenzitu dopadů do soukromého a rodinného života žalobkyně, jak byla v řízení tvrzena a zjištěna (při zohlednění délky a účelu pobytu, časové souvislosti vzniku rodinného života, absence tvrzených mimořádných okolností a nedoložené soukromé vazby). Na straně druhé soud přihlédl k legitimnímu veřejnému zájmu státu na regulaci pobytu cizinců a na dodržování podmínek pobytových oprávnění podle zákona o pobytu cizinců, včetně procesních pravidel tohoto režimu. Za situace, kdy dopady napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně nedosahují mimořádné intenzity, soud uzavírá, že v poměřování těchto zájmů převážil legitimní veřejný zájem na dodržování pravidel pobytového režimu.
61. Pro úplnost soud doplňuje, že si je přirozeně vědom negativních důsledků zastavení řízení bez meritorního projednání žádosti, zejména povinnosti žalobkyně vycestovat do země původu a její pobytovou situaci řešit na zastupitelském úřadě. Zároveň ovšem nelze ignorovat, že řízení o žádosti žalobkyně bylo zastaveno v důsledku toho, že žalobkyně nerespektovala zákonem stanovenou lhůtu, kdy nepodala oznámení o změně zaměstnavatele v době do 60 dnů od skončení pracovního poměru. Institut lhůty pak je přirozenou součástí právního řádu a důsledky jejího zmeškání jsou se lhůtou pevně spjaty a představují její podstatu (viz nálezk Ústavního soudu ze dne 14. 7. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 25/19, ve kterém Ústavní soud posuzoval ústavnost lhůty k podání nečinnostní žaloby). Prolomení zákonné lhůty, aniž by žalobkyně tvrdila skutečnosti svědčící mimořádné intenzity zásahu do rodinného a soukromého života, učinilo v podstatě obsoletní.
62. Po zvážení všech shora uvedených okolností soud uzavírá, že dopady napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně nedosahují intenzity nepřiměřeného zásahu ve smyslu čl. 8 Úmluvy a čl. 10 odst. 2 Listiny.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

63. Soud neshledal žalobu důvodnou a nezjistil ani žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti, proto žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
64. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla v řízení úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a to ani ve vztahu ke kasačnímu řízení. Žalované, která naopak měla ve věci úspěch, žádné náklady nad rámec její běžné činnosti nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. března 2026

Johana Jandusová v. r.
soudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.